

Innspill til nasjonal handlingsplan for oppnåelse av bærekraftsmålene

(Stortingsmelding våren 2021).

Nicolai Astrup og kommunal- og moderniseringsdepartementet

Handlingsplan om bærekraftsmålene i Norge

Utdanningsforbundet er positiv til at regjeringen skal utarbeide en handlingsplan for oppnåelse av bærekraftsmålene.

Utdanningsforbundet mener det er viktig at en plan for å nå målene tar utgangspunkt i etablerte nasjonale, regionale og lokale strukturer for samarbeid, dialog og forhandlinger. Det organiserte arbeidslivet med partssamarbeid basert på den nordiske modellen gir et godt rammeverk for arbeidet med å nå målene. For å oppnå bærekraftsmålene må endringene skje lokalt; der mennesker bor, arbeider og har sine liv. Derfor er det helt essensielt at en plan ikke utarbeides på en måte som kan stå i veien for lokale initiativ og løsninger. Vi har allerede sett at mange kommuner har tatt initiativ til å legge bærekraftsmålene til grunn for utvikling av kommunen.

Utdanningsforbundet mener videre at det bør utvikles indikatorer og strategier som er retningsgivende, og som fremmer gode muligheter til å se de 17 målene i sammenheng og på tvers. Hvis det skal utvikles indikatorer for måloppnåelse må ikke disse bidra til «silotenkning», men legge til rette for samhandling og dialog. Samtidig vil vi oppfordre til å vurdere nødvendigheten og nytten av å etablere nye strukturer og rapporteringssystemer, og heller benytte etablerte arenaer og videreutvikle disse til å inkludere arbeidet med bærekraftsmålene.

Bærekraftsmålene kan ha innebygde konflikter som kan løses gjennom lokalt partsamarbeid, og i dialog med lokalsamfunnet. Det er helt nødvendig at partene i arbeidslivet blir konsultert og inkludert i arbeidet med å utvikle og realisere planen - på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.

Bærekraftsmål 4.7

Utdanningsforbundet vil trekke fram betydningen av bærekraftsmål 4.7:

Innen 2030 sikre at alle elever og studenter tilegner seg den kompetansen som er nødvendig for å fremme bærekraftig utvikling, blant annet gjennom utdanning i bærekraftig utvikling og livsstil, menneskerettigheter, likestilling, fremme av freds- og ikkevoldskultur, globalt borgerskap og verdsetting av kulturelt mangfold og kulturens bidrag til bærekraftig utvikling.

Det er utfordrende å utvikle en plan som vektlegger helhet og sammenheng.

Utdanningsforbundet mener dette ikke er mulig uten *utdanning for bærekraftig utvikling*. Bærekraftig utvikling er også ett av tre tverrfaglige tema i fagfornyelsen, og er innarbeidet som tema i rammeplanen for barnehagen og inngår i lærerutdanningene.

Barn og unge skal gjennom utdanningen ikke bare lære om bærekraftig utvikling, men også tilegne seg kompetanse for å fremme bærekraftig utvikling, slik delmål 4.7 vektlegger. De skal tilegne seg den kompetansen som trengs for selv å leve et liv som bidrar til en bærekraftig utvikling av samfunnet. Barn og unge må møte barnehagelærere og lærere som

har kompetanse og erfaring på feltet. De må gå i skoler og barnehager som i seg selv drives på en bærekraftig måte. Den enkelte barnehage og skole må derfor bli en arena der barn og unge får erfare løsninger på klima- og bærekraftutfordringene i praksis.

Utdanningsforbundet mener at det i planen bør understrekes at nasjonale og lokale myndigheter, i samarbeid med lærerprofesjonen, skal legge til rette for at lærere har tid, kunnskap, rammer og ressurser til å virkeliggjøre og prioritere arbeidet med å fremme bærekraftig utvikling i skoler og barnehager.